

SLOVENSKI NAROD.

haja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. Za ostanke plačuje se od štiristopne petičvrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanke, t. j. vse administrativne stvari.

Vseslovenski shod in klerikalci.

Naši klerikalci so bili vedno malenkostni in nestrpni, in teh svojih lastnosti ne zataje ni v najresnejših časih, kakor priča „Slovenec“ sinočni izbruh glede vseslovenskega shoda.

Položaj slovenskega naroda je sedaj pritužen. Na Primorskem se slovenstvo kruto zatira in padla je celjska gimnazija, sploh pa se kaže vlada našemu narodu pri vsaki priliki skrajno neprijazno, dasi so jo slovenski poslanci v zadnjem zasedanju požrtvovalno podpirali.

Slovenska državnozborna delegacija je v sled terorizma kranjskih klerikalcev zadobila popolnoma klerikalna značaj, ali ker nam je za narod več kakor za stranko, zavzeli smo se vendar z vso odločnostjo za stvar, katere končni namen je tudi ta, utrditi pozicijo slovenske delegacije napram vladi in napram drugim, večini pripadajočim strankam, za vseslovenski shod.

Politične razmere slijo naš narod, da spopolni svoj program. Parlamentarna večina zahteva, naj se razširi deželna avtonomija in vse kaže, da se to zgodi. Naš življenski interes zahteva, da si naredimo jasen načrt, kako zagotoviti slovenskemu življu na Štajerskem, na Korčškem in na Primorskem narodno ravnopravnost, zlasti za slučaj razširjanja dež. avtonomije. Projektov v tem oziru je kakor lista in trave, a treba je, da se združimo na jednega, za čegar uveljavljenje bi se navzlic vsem drugim strankarskim nasprotstvom lahko borili vsi solidarno. Treba je tudi, da se pojasni razmerje mej slovensko delegacijo in drugimi, večini pripadajočimi strankami, kakor tudi mej slovensko delegacijo in visdo ter da se določi podlaga, po kateri naj delegacija uravna svojo taktiko.

Tak shod bi bil lahko sijajna manifestacija, in bi našemu narodu lahko koristil, povrh pa bi utrdil stališče slovenske, klerikalno pobarvane delegacije, kar sicer ni v interesu naše stranke, za kar pa smo se vendar zavzeli v interesu našega naroda.

Zdaj pa je prišel „Slovenec“ in poskusil lepo soglasje, ki je zavladalo skoro po vsem Slovenskem glede vseslovenskega shoda, razdreti, zgolj iz jeze, da ni on sprožil te misli, in z namenom, preprečiti

shod, ako ne bo napeljal vode na klerikalni strankarski mlin.

Na „Slovenčeve“ insulte ne bomo odgovarjali. Ljudje, kateri so že neštivilokrat dokazali, da so pripravljene svoj narod prodati, če to klerikalizmu kaj koristi, nas sploh ne morejo razžaliti. Zabeležiti hočemo le, da grozi „Slovenec“, da se vseslovenski shod izjalovi, da preprečijo klerikalci shod, če se ga udeleži narodna stranka, oziroma, in to je glavno, če ne bo izšel klerikalnega značaja.

Ta „Slovenčeva“ odkritosrčnost je pač vse hvale vredna, in priporočamo jo zlasti zunajstrankim Slovincem v resno premišljevanje. Da pa ne zastanemo za „Slovincem“, naj povemo tudi mi svoje mnenje v tem oziru, da bo jasnost na vse strani.

Vseslovenski narodni shod je potreben, in bo narodu koristen samo če se ga udeležé vse obstoječe stranke. Zahteva, naj se izključi narodna stranka, je nemena in smešna, saj bi bilo s tem izključeno vsa posvetno razumnost, vse meščanstvo kranjsko in izključeni bi bili prav najboljši in najmikenejši krogi kmetijskega prebivalstva. Tak shod bi bil le polovičarski shod, in bi ne imel nobenega uspeha, zategadej pa tega „Slovenčevega“ predloga ne smatramo resnim, ampak le za navadno kapiansko nesramnost.

Drugo pa je z „načeli“. Kadar začne „Slovenec“ ubirati strune svojih načel, tedaj ve vsakdo, za kaj se gre. „Slovenec“ hoče vseslovenski shod izkoristiti za svojo stranko. Mej vrstami se čita, da mora biti naloga vseslovenskega shoda, proklamirati klerikalna načela za vseslovenska, sicer da shoda ni treba.

To ni dobro znamenje, in ker so stvar vzeli v roke državni poslanci, jih resno svarimo, naj se ne udajo „Slovenčevim“ zahtevam. Vseslovenski shod se posreči samo, če se izključi vse, kar stranke loči. Shod mora biti naroden, omejen mora biti na narodna vprašanja, izključeno pa more biti vse, kar nas razdvaja. Shod, kateri naj ima namen, proglašati klerikalizem kot točko vseslovenskega programa, tak shod se ne posreči, tak shod ne more imeti uspeha na nobeno stran, takega shoda ni treba.

Povedali smo to naravnost, da ne bo dvomov. Klerikalizmu se mi ne udamo. Pripravljeni smo,

delati za vseslovenski shod, ako se bo vršil na narodni podlagi, in pripravljani smo, držati se njegovih sklepov, če bo v resnici vseslovenski shod, ako pa naj bo tak, kakor ga zahteva „Slovenec“, potem je najboljša, če se o stvari več ne govori.

Odgovorni za naš narodni položaj bismo mi, odgovorna je klerikalna stranka. Ta je slovenski delegaciji pritisnila svoj pečat, ona igra odločilno vlogo v njej, ona je zategadej tudi odgovorna za vse, kar se zgodi in se ne zgodi, tudi za položaj na Primorskem in za odpravo celjske gimnazije. Slovenska delegacija ima svobodne roke, in uravnava lahko svojo taktiko, kakor jej kaže, mi jo sodimo in jo bomo sodili po njenih uspehih, a če lahko izhaja brez vseslovenskega shoda, je nam tudi prav.

V Ljubljani, 23. julija.

V ogerski zbornici divja boj mej večino in opozicijo radi zakona o sladkornih premijah neizpremenjeu dalje. Vendar je skušal predsednik Szilagy doseči z voditelji opozicijskih strank neko premirje, ker je znano, da se vrši obstrukcija le radi § 16. vpeljane zakona, ki odteza tiskovne žalitve porotam. Pogajanja pa so bila brezuspešna. — Radi predloga ministerskega predsednika, naj se dnevna zasedanja zbornice podaljšajo še za jedno uro, se je vršila v parlamentu rezka in dolgotrajna debata, tekem katere sta zlasti osorno napadala vlado Kossuth in graf Apponyi.

Zveza mej Nemčijo in Avstrijo je v veliki nevarnosti. Tako poročajo nekateri pruski časopisi, liberalni in nacionalni avstrijski jim pa pritrujejo. Vzrok tej nevarnosti pa je prvič — zares velikanski vzrok! — jezikovna naredba za Češko in Moravsko, drugič pa — nečuvstvo! — praški policijsti, ki so braveli v Hebu razsajati zbranim Schönerejancem. Zares, smešni pa tudi nesramni so ti Prusjaki! Famosna izjava velikonemških profesorjev jim je dokaz, da prijateljstvo mej državama že na vseh krajih poka, in hinavsko javkajo, kolika nesreča grozi Avstrijski. V resnici seve se radi takih malenkostij zveze ne rušijo, a če bi se, pridobili bi s tem država in pa še posebno Slovani.

Kratko zasedanje sibske skupščine se zavrhil že 24. t. m. Za isti dan so povabljeni poslanci na dvor k dineju. Potem odpotuje kraj v sprem-

LISTEK.

Vrnitev.

Spisal Guy de Maupassant.

Morje je pljuskalo jednolično z valovi ob breg; drobni, beli, od vetra brzo gnani oblaki so plavali nalik pticam čez višnjevo nebo, in vas, ležeča v kotu proti oceanu visoke doline, se je bleščala v solncu.

Takoj pri vhodu leži hiša samotno kraj pota: majhna ribarska hišica, iz samih ilnatih sten in s slamnato streho, okrašeno z modrikastimi lilijami. Pred hišnimi durmi se razprostira kakor razgrnjen prt velik vrt, v katerem rase čebulja, nekaj zelja in peteršilja. Živa meja loči hišo od ceste.

Mož je šel na ribji lov, in žena sedi sedaj pred stanom, popravlja pentlje velike rujave mreže, viseče kakor velika pajčevina na zidu. Trinajstletno dekletce sedi pri vrtnem vhodu na slamnatem stolcu, naslonjenem na steno; popravlja perilo, žalostno perilo, ki je bilo že večkrat zakrpano. Drugo dekletce, okrog jednega leta mlajše, pa pestuje v svojih rokah prav malo dete, ki še ne zna hoditi in še ne govoriti. Dva dečka, stara dve leti in tri leta, se

dita na tleh, držita glavici tesno vkup, da se jima dotikata noska, in kopljeta s svojimi nerodnimi ročicami po pesku, katerega si mečeta polne pesti v obraz.

Nihče ne zise besede; le otrok, katerega skuša dekletce nspati, kriči neprenehoma s svojim čistim, slabim glaskom. Na oknu spi mačka; dišeče levkoje tvorijo na vznožju zidu lep roneč belih cvetic, nad katerim brenči trop muh.

Dekletce, ki šiva pri vhodu na vratih, najedenkrat zakliče: „Mama!“

Mati ji odgovori: „Kaj hočeš?“

„Že zopet je tu!“

Od zjutraj sem se že vznemirjeni, ker lazi okrog hiše mož, star mož, podoben beraču. Zapazili so ga, ko so spremili k čolnu očeta, ko je šel na morje. Sedel je pri jarku, naravnost nasproti vratom. Ko so se vračali od brega, so ga zopet našli, ko je strmel ravno v njihov dom.

Bolan in zelo reven je bil videti, in že jedno uro se ni premaknil; ko je pa zapazil, da ga gledajo kakor hudodelca, je vstal in odšel. Toda skoro so ga videli vračati se počasnih in trudnih korakov; to pot je tedaj še bližje, kakor da bi jih

opazoval. Mati in hči sta se bali, posebno mati, ki je bila boječa že od narave, in mož njen se je mogel vrniti še le o mraku.

Njen mož se je zval Lévesque, njo so imenovali Martin, in tako so krtili vse za Martin Lévesque. To je izviralo od tod. Ona se je prvič poročila z mornarjem Martinom, ki je odjadral vsako poletje na daljši lov. Ko sta bila dve leti poročena, sta dobila dekletce; ko pa je bila zopet blagoslovljena, izginil je njen mož in njegov trojadrnik „Sestra“. Nihče ni izvedel ničesar o njem, noben njegovih mornarjev se ni vrnil domov, in močstvo in blago so smatrali izginolim.

Žena Martin je čakala deset mesecev svojega moža in zelo težko je vzgajala svojega otroka. Potem pa je hotel njeno reko, ker je bila dobra žena, mornar iz okolice, namrač Lévesque, ki je bil takrat sam vdovec ter je imel jednega dečka. In vzela ga je, in mu povila v treh letih še dva otroka. Živel so revno in težko. Kruh je bil drag in meso skoraj nepoznano v tej hiši. Sem ter tja, po zimih, v viharnih mesecih so naredili celo dolg pri peku. Otrcci pa so se pri tem prav dobro počutili.

Ljudje so govorili o njih: „Pridni ljudje so.

krasneje. Občinstva se je pri popoldanski ljudski veselici, to je bazarju in koncertu, zbralo do 700 oseb. A tudi dejanski uspeh te slavnosti je vreden, da se zabeleži. Navzlic velikim stroškom znaša čisti dohodek, namenjen družbi sv. Cirila in Metoda 47 gld. No, litijske Slovenke pokazale so pa še posebej svoje navdušenje za prepotrebno našo družbo sv. Cirila in Metoda. Da dobi družba prilikom te veselice lep dar, in da se lepše spolni navedena zadača „Slavca“, nabrale in zložile so te navedenemu čistemu dohodku toliko, da se je poslal družbi cel stotak, kar je gotovo „Slavcu“ v čast in veselje, določivši ob jednem, da bo novim pokroviteljem tukajšnje „Slovensko bralno društvo“. — Dnešnemu „Slavcu“ pa, kateri je vse to provzročil, ter se nam omilil s krasnim svojim petjem, prikupljivim kretanjem in vzornim nastopom, kar je pač posebna za sluga gg. predsednika in društvenega pevovodje, kličemo srčno hvaležni: „Slava!“ Omeniti moramo tudi sl. novomeško godbo, katera je pod vodstvom izbornega svojega kapelnika, g. Poula, svirala izvrstno in neumorno. Glede slavnostnega sprejema moramo prvi popis slavnosti popraviti toliko, da je čislane goste pred uходом v Litiijo nagovorila dražestna gospica Malči Hutterjeva.

— (Klub slovenskih biciklistov „Kamnik in okolica“) razpisa svojim članom, da bodo v nedeljo dne 1. avgusta t. l. ob 1/2. uri popoldne na pošti v Domžalah izvanredni občni zbor. Vzpored: Volitev podpredsednika, razgovor radi pristopa k „Zvezi slov. kolesarjev“, razgovor radi nakupa akcij ljubljanskega drkaljšča in razgovor radi udeležbe, povodom blagoslovljenja „Narodnega doma“ v Celji.

— (Požari) V vodiški občini je ogesj upepelil kozolec in skedenj Franca Zamana po domače Trampušca. Škoda znaša 300 gld. Zažgal je 6letni sin pogorelec. — V Klanjcu je neznan požigalec užgal skedenj posestnika Janeza Pogačarja. Ogenj je uničil skedenj, hlev, drvarnico in svinjak ter mnogo pridelkov in orodja. Škoda znaša 2600 gld.

— (Pošta v Žerovnici) C. kr. trgovsko ministerstvo je z ukazom z dne 19. junija 1897. dovolilo ustanovitev poštnega urada v Žerovnici na Gorenjskem, kateri bo v zvezi s tamošnjo železnično postajico, h kateri bo hodil poštni sel vsaki dan sedemkrat.

— (Iz Bohinjske Bistrice) se nam piše: Dne 12. t. m. odgnali so iz Bistrice živino na planino Vogel. Mej drugimi nepotrebnimi spremljevalci bil je tudi devetletni deček, jedini otrok posestnika Janeza Mencingerja, p. d. Kmet, ki je prav proti volji roditeljev šel z doma. Popoludne istega dne pogrešili so na planini omenjenega dečka. Vse klicanje in iskanje je bilo zaman. Drugi dan in ves pretekli teden do 19. t. m. se je iskanje nadaljevalo. Velika množica Bistriških možakov obhodila je vse pogorje — pa o dečku ni do danes ne duha ne sluha. — Dne 21. t. m. zvečer nastala je tukaj grozovita nevihta. Mej groznim nalivom in točo grmelo in treskalo je s tako silo, da je vsakdo s strahom pričakoval najhujšega. Ia res, proti 9. uri zvečer vdarila je strela v hišo posestnika Janeza Sodje, p. d. Ronjar) švignila je po slemenu na vnanji oboj pročelja, od tod na podstrešje, in na dveh krajih vdrla v sobo, kjer se bili zbrani domači. Od silnega puha bili so vsi omamljeni, vendar so se kmalu zavedli. Na strehi se je hkrati pokazal ogenj in le našim vrlim gasilcem, ki so bili takoj na mestu, gre hvala, da se ogenj ni razušil, in spravil v nevarnost okoli stoječih hiš in vse spodnje vasi.

— (S Krškega) se nam poroča: 21. t. m. ob 1/2.11. uri zvečer vsipalo se je po tukajšnjem okraju precej toče. Kolikor se je do sedaj poizvedelo, je zelja, turšica in pesa okoli Leskovca zelo poškodovana. Trpeli so pa tudi močno vinogradi. Kakor se sodi, je toča zopet po najboljših legah do polovice pridelka vzela. Županstvo je odredilo, da se bo škoda takoj cenila.

— (Volilni shod na Štajerskem) Poslanec Žičkar priredi volilni shod v Kozjem dne 25. t. m., v Laškem dne 1. avgusta, posl. dr. Gregorec pa dne 25. julija pri Sv. Barbari v Halozah.

— (Zborovanje „Sloge“ v Ormožu) pri katerem nastopita poslanca č. g. dr. Lav. Gregorec in g. dr. Fr. Rožina, se za 25. julija 1897 prekliče in se z istim dnevnikom redom, kakor je bil za 25. t. m. objavljen, preloži na nedeljo 1. avgusta 1897. ob 3. uri popoldne. Vršil se bo v gostilni g. Kalchbrennerja.

— (Odbor podpornega društva za slovenske visokošolce v Gradci) razpošilja in bode še razpošiljal pravila tega društva, in uljudno prosi, naj blagovolijo cenjeni podpiralci in prijatelji naših visokošolcev doposlana pravila smatrati kot prošnje za podporno in se prav številno odzvati, da bo zamogel odbor v jasseni, ko dohajajo naši dijaki na univerzo in tehniko, vsaj v nekotliki meri vstreci mnogim prošnjam naših ubogih, pa pridnih visokošolcev. Osobito naj društva ne pozabijo oni gospodje, ki so kdaj v sili in bedi sami uživali dobrote kake podpiralne zaloge. Prispevki naj se pošiljajo blagajniku, g. Fr. Železingerju, c. kr. gimn. prof., Zinzendorfgasse, 32. L., Graz.

— (Iz Celovca) se nam piše z dne 21. t. m.: Znano je, da se vrši letošnji občni zbor nemškega

in avstrijskega planinskega društva v Celovcu, ker bo de tudi ob jednem letos praznovala tukajšnja sekcija planinskega društva svojo 25letnico, in sicer dne 5., 6., 7., in eventualno 8. avgusta. Ob sebi se razume, da bo de ob tej priliki prišlo lepo število turistov tudi iz „rajha“, ki bodo prišli milovat in tolažiti res „hudo stiskane“ avstrijske nemške brate. Že sedaj se delajo velikanske priprave za ta poset, približno take, kakršne so bile pred 12 leti pri deželni razstavi. Posebno se ograja in zida lesene barake na Benediktinskem trgu, kjer se ima vršiti velika ljudska veselica dne 8. avgusta, ki bo de trajala od 2. ure popoldne do 12. ure ponoči. Kakor se čuje, povabiti hočejo v sodelovanje pri tej slavnosti vojaško godbo pešpolka kralj Belgijcev št. 27 iz Ljubljane, da bo de tudi v tem oziru imela slavnost bolj „nemški“ značaj!

— (Koroške novice) V Beljaku je dne 4. t. m. vsled neprevidnosti ustrelil neki mesarski vajenec 10letno šolarico in jo smrtnonevarno ranil. — Ogenj je upesnil dne 6. t. m. gospodarsko poslopje in stanovanjske Franca Schaae v Blačah, občina Dropole. Škoda iznaša 8000 gld., zavarovan pa je bil le za malo svoto. — Dne 10. julija je treščilo v gospodarsko poslopje posestnika Janeza Franka v Jadovcah, občina Grafenštajn. Škode je približno 6000 gold., zavarovan je bil le za 4000 gl. — Posestaici Neži Hartmann na Fari, občina Prevalje, je dne 14. t. m. nekdo zažgal njeno gospodarsko poslopje, katero je ogenj popolnoma usičil, še celo dve kravi sta zgoreli. Škoda se cenil na 1715 gld., zavarovana je bila za 1500 gl. — Nezasna, uprav tropična vročina, ki vlada tudi na Koroškem že skoro tri tedne, je vzrok, da je jeden mož v melski dolini postal blazen, drugega pa so komaj rešili, ko je hotel skočiti v vodo, pri tretji osebi pa zdravje toliko napreduje, da bo de v kratkem mogel zopet opravljati svoje delo. Ljudje pravijo, da take strašanske vročine ne pomnijo. — 27letni bivši urarski pomočnik Viljem Pötscher, doma iz Vetrinja, se je v Celovcu ustrelil. Poslednji čas je bil potovalec za tovarno šivalnih strojev. Vzrok samomoru je najbrže „poštenost v službi“. — Andrej Ofset se je dne 8. t. m. v koberškem jezeru kopal in zašel mej vodno rastlinje tako globoko, da se ni več živ prikazal na dan.

— (Samomor.) Pri postaji Prestravek je bil v sredo povezan blapec odočnega žrebčca Andrej Vadmal. Mož je bil koj mrtev. Sodi se, da se je namenoma vrgel pod vlak.

— (Pol. društvo „Eдинost“ v Trstu) Na občnem zboru tega društva je bil izvoljen naslednji odbor: Mate Mandić, predsednik, Ivan Balanč, dr. Gastav Gregorin, dr. Otokar Rybač, Josip Turk, Makso Cotič, Josip Katalan, Kornelij Gorup, Ante Bogdanović in Ivan Fajdiga, odborniki: Frau Šuman, Anton Miklavc, Martin Pečar, Miha Hrovatin, Ivan Martelan, Jakob Perharc, Ivan Gorjup, Alojzij Gorjup, Ivan M. Vatovec, namestniki, dr. Jos. Abram in Ivan Prelog pregledovalca računov.

* (Ljubico sinovo) je vrgla skozi okno prodajalka Marija Zeuchling na Dunaji. Njen 20letni sin je imel namreč ljubavno razmerje z 18letno tovarniško delavko Mrijo Esayer. Ker pa tega Marija Zeuchling ni trpela, godili so se v hiši, kjer je stanovala tudi Esayer, večkrat škandali. Ko je izvedela v sredo zvečer zlobna Zeuchling, da je njen sin zopet v drugem nadetropju pri ljubici, hitela je gori, jo zgrabila za noge ter jo vrgla na dvorišče. Dekle se je jako pobilo ter si zlomilo nogo. Besno mater so zaprli.

* (Imenitni zdravniki) so „tuleči“ derviši. Danajski zdravniki, vračajoči se iz tesalskih bojišč, poročajo, da jih je sprejel vrhovni derviš, častitljiv, več nego 70 let star mož ter jim dovolil, da so prisostvovali, ko je sprejemal svoje paciente. Bolniki so se morali vleči na trebuh in derviš je koračil nekaj časa preko njih ter — pljunil na vsakega. In bolniki so bili „zdravi“.

Književnost.

— „Punčika“. Mestni obraz. Poljski spisal Stanislav Grudziński, poslovenil S. P.-ov. V „Slovenski knjižnici“, snopič 64. izišla novejša obseza 84 strani; knjižica stane 18 kr. Pisatelj nam slika naslednje slabe odgoje junakinje, Lale, hčerke odlične poljske rodbine, katera je radi prevelike zabaveželjnosti končno toli ubožala, da so jej bila vsa posestva prodana. Udeva Dolinčeva je skušala zato pridobiti svojim štirim koketnim hčeram bogatih, če tudi starih ženinov. Spočetka je imela smolo; a slednjič se je posrečilo najmlajši hčerki, Lali, pridobiti si bogatega, lepega doktorja Vadviča, s katerim je že pred leti ljubimkala, katerega je pa ostavila, ko se je prikazal bolehav vitez ter jo poprosil roke. A vitez je umrl, predno je prišlo do poroke. Pet let potem se je poročila z idealistom Vadvičem, kateri je alepo verjel lepim Lalinem očem, tako da ni opazil sleparstva. Srečan ni bil niti spočetka; Lalina brezsrčnost ter plitkost duha je toli žalostila, da se je slednjič vsled prevelike ljubosumnosti zastrupil; rešili so mu sicer življenje, njegov duh pa je otemnel. — Prevod je dober, a zdi se nam, da se je prelagatelj preveč tesno držal izvirnika. Tudi smo opazili precejšno število tiskov-

nih pomot. Vendar tudi ta zadnji snopič prav toplo priporočamo, kakor sploh vso „Slovensko knjižnico“, katera nam podaja za tako malo ceno toliko lepih povestij.

— „Mittheilungen des Musealvereines für Krain“. Inhalt: 1. Das Klima von Krain, von Prof. Ferdinand Seidl. 2. Aus dem Weichselburger Archive, von Konrad Črnologar. Kleinere Mittheilungen: Die Siegesfeier der Vökerschlacht von Leipzig in Laibach. Literaturbericht.

Brzjavke.

Dunaj 23. julija. Glasila obstrukcionistov pišejo silno strupeno radi kredita za celjsko slovensko gimnazijo, oziroma za provizorne gimnazijske razrede.

Dunaj 23. julija. Konferenca protisemitskih poslancev je vzprejela resolucijo, s katero se obsoja postopanje nemških nacionalcev v Hebu.

Petrograd 23. julija. Ruski car je Srbiji podaril 40.000 Berdanovih pušk, in 25 milijonov patronov.

Berolin 23. julija. Wolfov bureau javlja, da je turška vlada sporočila veleposlanikom, da se zadovolji s tisto mejo proti Tesaliji, katero so nasvetovali vojaški atašeji.

Kodanj 23. julija. Javlja se, da je prišel v Tromsø golob-pismonosec, kateri je prinesel vest, da je Andrée dne 15. julija pasiral severni tečaj.

Narodno-gospodarske stvari.

— Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani. (Dalje.) C. kr. dež. vlada doposlala je zbornici sledeti ministerški ukaz z dne 12. februarja 1897., št. 4350: „S priloženim poročilom z dne 18. januarja t. l., št. 754, ki se ima svoječasno zopet predložiti, prosi trgovska in obrtniška zbornica v Pragi, da bi se izdalo napolilo glede obrtnopravnega postopanja z onimi osebami, ki hodijo po deželi okoli in od ženskega prebivalstva kupujejo človeške lase, ali je zamenjavajo s krojnim blagom. Sporazumeo s c. kr. ministerstvom za notranje stvari se c. kr. namasništvu v Pragi v rešitev tega vprašanja naznanja naslednje: Za obrtnopravno postopanje z osebami, ki se pečajo s to kupbijsko stroko, je pred vsem odločilna okolnost, če nabiralec potujoč, od kraja do kraja, ali pa v stalnem obrtovališču zopet prodaja kupljene ali zamenjane lase. V prvem slučaju je dotičnika smatrati za krošnjarja, v drugem pa kot posestnika stalnega svobodnega obrta. Največkrat se pa v praksi dogaja, da nabiralec človeških las, ne da bi bil v službi gotovega trgovca ali drugega obrtnega podjetnika, ki se peča s prodajo človeških las, potujoč od kraja do kraja, alisam za se nabira lase, ali pa po naročilu več takih obrtnikov. V tem slučaju bo tako postopati, kakor je odredil sporazumno s c. kr. ministerstvom za notranje stvari izdani tukajšnji ukaz z dne 23. decembra 1881., št. 2049, in sicer z določilom sub 3 lit f tega ukaza glede nabiranja čusj, strac, kosti, kravje in konjske žime itd. Po tem takem na zadnje omenjenega načina izvrševanja nabirauja človeških las po členu 5 lit g razpisilnega patenta obrtnega reda ni smatrati za obrt, ampak je odvisno narediti od licence, katero so politična okrajna oblastva oziroma magistrat mest z lastnimi statuti upravičeni izdajati.“ — Ta ukaz poslala je c. kr. deželna vlada tudi vsem c. kr. političnim oblastvom na Krausjem. 9. C. kr. deželna vlada je poslala na zbornico naslednji dopis: Ko se je z ukazom z dne 18. julija 1895., št. 39.628, tukajšnje obvestilo z dne 30. julija 1895., št. 9838, izdalo navodilo upravljanja obrtnega katastra in o obrtnem številjenju po trgovskih in obrtniških zbornicah, se je sprožilo vprašanje, kako naj se obrtnopravno ravna s priglašnim razširjenjem obrtne pravice kake stranke, če naj se smatra taka sprememba za odglasitev prejšnjega in objedna priglasitev novega obrta, ali pa naj se le priglašena prememba obrta pripiše v prvotni obrtni list oziroma v prvi dopustilni dekret? Vseled ukaza z dne 27. aprila t. l. št. 22.911 namerava visoko c. kr. trgovsko ministerstvo v namen jednotnega postopanja od strani obrtnih oblastev o tej zadevi izdati napolilo, in c. kr. deželni vladi se je naročilo, da naj izve tamošnje mnenje in naj o predmetu poroča. Čestita zbornica se toraj službenouljudno prosi, da naj se čim preje izreče o principijalni uredbi tega vprašanja. Pri tem bo posebno paziti na slučaje, kjer se suče razširjenje obrta v pojmovnem obsegu prvotno z nekako omejitvijo priglašnega obrta, kakor na pr. razširjenje trgovskega obrta na določene, prvotno ne priglašene predmete, razširjenje gostilničarskega in krčmarskega obrta na posamezne, prvotno ne priglašene pravice po § 16. obrt. r. in slednjič na nasprotno slučaje, v katerih obstoji prememba v zmanjšanju obrtnega obsega. (Dalje prih.)

Slovinci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

stvu kraljice matere Natalije v Karlove vari. Čaje se, da porabi kralj počitnice v to, da si dobi — vendar jedenkrat! — primerao družico.

Rusija. Iz Peterburga javlja brzovjav velike osobne izpremeše v diplomatskem zboru, mej drugim, da je carigradski poslanik Nelidov premeščen v Rim, stokholmski Sinovje v Carigrad, a ravnatelj azijskega odseka, Gubastor, na Catinje. Poslanik Nelidov si je pridobil velikih zaslug v Carigradu, ker je znal v Gildiz-Kiosku pribaviti ruskemu uplivu uvažanja in ugleda. Radi tega je umljivo, da evropsko časopisje išče vzrokov onemu premeščenju. Možno je, da ruski premier, grof Muraviev ne smatra Nelidova sposobnim, da bi zastopal v Carigradu ono konservativno politiko, o kateri sta se sporazumela vladarja Avstro-Ogerske in Rusije prigodom svojega sestanka v Peterburgu. Možno je, da smatrajo za to misijo špobnejšim mlajšega Sinovjeva, ki je prišel iz šole Gorčakovljeva in je bil souradnik Ignatieva.

Glede pogajanj s Turčijo prinašajo časopisi brzovjavke, ki si ugovarjejo. Jedni poročajo, da se je Turčija povsem udala, drugi pa, da so seje pretrgane do cela. Sedaj pričakujejo poslaniki še pisemno izjavo. Sultan boče bajé izvoliti nove zapužnike, ki naj sklepsjo mir. — Na Kreti se nadaljuje boji mej mohamedanci in kristijani. V soboto so Turki v Kaneji zopet napadli kristijane, jih 7 ubili, 3 ranili in 1 oslepili. V torek pa so Turki napadli rusko transportno kolono, ki je peljala kristijanom živež. Vojaki pa so Turke s puškinimi kopiti zavrtili. Vznemirjenje je na otoku veliko.

V Bruslji je belgijska zbornica sklenila, da se naj razpravlja o predlogi glede odprave vojaških nadomestnikov. Vlada pa navzlic splošni opoziciji noče umakniti svojega predloga o reorganizaciji meščanske brambé. Vidi se torej, da zadnji govor kralja deputaciji generala Brialmonta ni ostal brez vsepa. Le eksekutiva in legislativa nista složni, kako bi se lotili itega vprašanja.

Dopisi.

Z Dolenjskega, 15. julja. („Stičina — zopet cistercijskom!“) (Konec.) Naku-povali bodo torej zemljišča, kupili Föhranspergovo, ki bi redilo kdaj lahko več dobrih kmetov in njih familije, kupili od kmetov in lezli naprej in postali veleposestniki. Kmet bo izgubil daleč okolo, in kmečki proletarijat si bo žuhil dlan sa samostansko kasto. In v imenu Boga, vere bodo kupovali in verno naše ljudstvo bo prodajalo „gospodom“ prav po ceni; od teh predaj pa ne bo likofa v vinu, ampak v slabem šnopu. V zatiškem okraju so iz-horni kmetje, od njih se lahko učijo drugi. Ne morem misliti, da je kaj tega dobrega kmetijstva iz nekdanje cistercijske šole, saj je preteklo že skoraj sto let od tistih časov, ko so zapustili samo-stane na Dolenjskem. Jedino, kar poznam, je to, da je ljudstvo v zatiškem okraju prebrisano in to vesleč podedovanja lastnecij pracetov. Ali tega danes ni treba več in preveč stane. Zakaj guati te dobre kmetije v proletarijat! Zakaj naj 30—50 menihov dobro živi, 50 kmetij in 50 familij pa izgine! — Pa vzemimo, da imamo jedno velepo-sestvo več na Dolenjskem, (vsaj se je trebanjsko parcelovalo), kako korist ima ljudstvo od teh polje-delcev? Sami ne delajo, najemajo in — fratri so fratri. Kdor gre v samostan za fratra, zunaj samo-stana ni za delo. — Proletarci bodo kaj zaslažili! Morebiti ženske, moški zdajšnega veka ne delajo

Maria je prav pridna delavka, in mornar Lévesque nima para“.

Dekletca, ki je sedelo na vrtnih vratih, je začelo iznova: „Morda mas pozna; morda je brač iz Eprevilleja ali iz Auzebosca“.

Toda mati se ni dala premotiti: „Na, ne, iz-vestno ne prihaja iz naših krajev.“

Ker se nikakor ni ganil, in vzdržema gledal v hišo, se je razjezila Maria, in ker jo je naredila bojazen pogumnejšo, pograbila je lopato ter šla pred vrata.

„Kaj pa hočete vendar tu“, je zakričala potepuhu v obraz.

S bripavim glasom ji je odgovoril: „Sveži zrak zajemam tu; ga Vam li jemljem?“

Ona mu odvrne: „Zakaj sedite ravno tu pred mojo hišo kakor ogleduh?“

Mirno je dejal: „Saj nikomur ne prizadenam nič huđega; mar ni dovoljeno pri potu sedeti?“

Ker mu ni mogla nato ničesar odgovoriti, je šla zopet v svojo hišo. —

Dan je počasi rasel, in proti poldnevu je iz-ginil mož; toda okoli pete ure je šel zopet mimo. Vendar ga niso videli več ta večer. O mraku se je

tudi duhovnu — zastoj. Torej ubogo pobožno ženstvo se bo izkoriščalo v delu samostana. Pa ostali kmeti bodo pridobili! Kaj neki? Več, kakor zdaj ti izgledni poljedelci iz zemlje dobivajo, skoraj ni mogoče, in kaj uči delo z mašinami na velikem posestvu gospodarja malega posestva; na malem posestvu ni mašina nič vredna! In kar pre-more bogat veleposestnik, tega ne zmaga mali, ubogi kmet. Če more kdo dosti ljudij plačati, more potem lahko delati, če more kdo imeti dosti dobrih travnikov, mu je lahko dobro rediti dosti živine, s tem se dosti gnoja pridobi, in pesa, krompir, žita, detelje uspevajo potem lahko dobro. Gospodarstvo bo to bogatega veleposestnika, ki ima vsako leto deficit, in ki pokrije ta deficit iz družih dohodkov, sam pa čita v senci svoje knjige, ali se drugače kako kratkočas; taka gospodarstva so zmiraj za nič v narodno-gospodarskem oziru, potrata časa in denarja. Cistercijsci so menda bogati ljudje, ali njih bogatstvo ni brezmejno, in prihaja iz daril. — Tudi iz okolice bodo vzeli darila. V sodnih okrajih okolo Zatičine bodo znali kmečki ljudje v bodoče redno testamentar in kodicile delati, to bo profit, ali škoda za deaar, ki ne bo produktiven, ki ne bo koristil večji družbi, nego pojde za luksurijozno „musterswirtschaft“ Cistercijscev in za za-belo v meniško kubinjo. Sicer bo nekaj revežev do-bilo v velikih skladah ričeta in fižola, in nekaj bo že zaleglo tem železdem, ali narodu bo ta ričet drag, kakor fazani. Pa glede tega ni dobro, če se ljudje navadijo beračiti; dobrota je sirota tudi v tem oziru, da stvarja lenobneže, in v zdajšnjem času in v bodoče bode moralo vse delati. Berači nismo Slovenci vredni pipe tobaka. Vse bo redno razdeljeno, delati bo treba vsakemu, in komunistov samo v uživanju že naš čas ne strpi več, kaj li šele bodoči! In taki komunisti so dandanes Cistercijsci. Na Kranjskem je možno zdaj tudi več tega komunizma spraviti v deželo. Mreža samosta-nov in drugih verskih osrečevaljev ljudstva se razteza zmiraj več čez njo; skoraj bo zmanjkalo prostora za narod, ki hoče delati, z delom si živ-ljenje ohraniti; kmečki proletarijat se bo množil in pobožno lenuštvo in vse protinaravno življenje teh revežev se bo nastanilo, in še ono, ki spremlja pretirano versko življenje. Le še v Kostanjevico in v Biskopjevo s samostani, potem imate lep trikot! Ali, ljudje, ob sami božji besedi še nobeđen ni sit postal, in le pošteno zakonsko, famelijarno živ-ljenje je bilo dozdej glavna podlaga tudi sloven. družbi! — To je naše mnenje ob prihodu Cister-cijscev na Dolenjsko, in zato ne moremo prostiti blagoslova za njihovo delo. — Posebno pa ne, kar zadeva prostost! — „Bili so Cistercijsci dobrotniki Slovenstva v prejšnjih časih“, piše „Slo-venec“. Sluge smo bili nemškemu fevdalizmu Slo-venci v prošlosti. Pisal sem gori, da se je fevdal-nemu kmetu in rokodelcu boljše godilo, nego rim-ljanskim sužnjem. To velja samo za Nemce, za Slovence pa ne. Če narodnosti ne jemljemo nič v poštev, moramo preklinjati ta fevdalni sistem, ker Slovenstvo je trpelo hudo tudi fizično pod njim, tako, da je upravičeno, če obžaluje zljajni Slovan, da so zapustili naši pradedi Azijo. Zakaj nismo ostali v Aziji, rečemo lahko danes! Decimoval nas je nemški fevdalizem in trpinčil, držal nas nazaj v razvoju in hierarhija katoliške cerkve je dala svoj blagoslov! Brez kulture so nas nemški grefi ter nemški škofi in menihi privlekli v naše stoletje; ne moremo jim biti torej prav nič hvaležni! Pošten slovenski človek skrči pest, ko misli na prošlost! — Povejmo, kaj je bil „windischer Hund“ in od-kritično govorimo: Suženstvo je zgodovina Slo-venstva v prejšnjem zgodovinskem času. To, kar smo dosegli, nas niso učili nemški škofi, ali grefi, še manj pa menihi, izcpili so ti temveč velikemu nekdanjemu narodu, lépo nadarjenemu in prvotno v zadugah organiziranemu poljedelcu, Slovenceu, najboljšo kri; kar je še naroda, je slabotno drevce,

vrnil Lévesque domov; povedali so mu, kaj se je zgodilo, in tudi on je menil, da je bil kak postopač ali klatež.

Lévesque je nato mirno legel, toda njegova žena je morala neprenehoma misliti na potepuha, ki jo je motril s tako čudnimi pogledi.

Ko pa se je zopet zdanilo, nastal je velik vihar. Mornar je videl, da ne bo mogel na morje ter je pomagal ženi popravljati mreže. Proti de-vetem pa je vstopila starejša deklica, jedna Marti-novih, ki je šla po kruh, urno in s prestrašenim obrazom v hišo in zaklicala: „Mama, zopet je tu!“

Mati je zbledela in rekla nemirna svojemu možu: „Pojdi, pojdi, Lévesque, in povej mu, naj nas ne gleda vedno; zelo me vzburja!“

In Lévesque je šel mirno vun. Bil je velik mornar, opekastozagorel, polne, rudeče brade in modrih, živih očij. Radi vetra in viharjev se je vedno opravljal volneno. Približal se je potniku, in mej tem, ko so ju od daleč opazovale boječe in vznemirjeno mati in hčerki, sta se moža začela po-govarjati.

Najedenkrat pa je vstal neznanec in šel z Lé-vesquejem proti hiši. (Konec prih.)

ki poganja še malo iz suhih korenin! Tihi bodite torej, ne govorite o kulturi, katero je meništvu, katero so nemški škofi prejšnjih časov podajali Slovenstvu, saj je to najžalostnejša stran slovenske zgodovine. In zato mislimo ob prihodu Cistercijscev v našo domovino, ozirajoč se na narodovo prošlost, prej na vešala, nego na kaj družega. Tako, mladeniči, ki ste verski fanatiki, vam odgo-varjajo ljudje, ki jemljejo naš narod z drugega sta-lišča, kakor iz onega rimske hirarhije, polne mize katoliškega duhovnika! Okolo naše skromne mize sede naši otroci, in ti so udje malega, neomikanega naroda. Bili bi lahko udje večjega in kulturno visoko stoječega naroda naši otroci. Vi verski fanatiki okolo „Slovenca“ in družih klerikalnih časo-pisov, ne zabite zgodovine in če baharite s tem, kar so vaši predniki v prošlosti storili dobrega za Slovenstvo, vam kažemo klade, na katere se je „windischer Hund“ natvezal ter ječe fevdalizma, v katerih je gnil, na ženstvo, kise je zlorabljalo po fevdalni nemški gospodujoči sodrgi. Vaši predniki so se strašno malo zmenili za to, da se Slovenstvo izomika, in da se prepohlevni slov. poljedeljec ne germanizuje in zraven ne natvezuje na kladu nemške brutalnosti, in njegov mozek v delu za nemške grofe in samo-stane ne izcrpuje! Tihi bodite in sramujte se jih, teh svojih prednikov! Ubili so Slovenstvu in vsemu slovenskemu jugu Trubarja in zadušili tako prvi začetek duševnega gibanja na Slovenskem; pahnil so narod nazaj v sredajevsko tmino in v fizično robvanje. Lupa kultura bi bila lahko vzrasla po tem gibanju, duševno in materijelno bogat slo-venski jug bil bi izraste! iz tega drugod tako blago-tvornega gibanja. Čehi so nam dokaz za to, Čehi s svojo veliko izobraženostjo in bogastvom. Mi pa lahko povemo očitno, da nimamo dobrega pogleda, ko se bodo ti nekdanji zastopiki in podpiratelji navedenega nemškega fevdalizma zopet privlekli na Slovensko, v jeden najlepših slov. krajev, kjer sta imela dva naših pravih dobrotnikov: Jurčič in Tomšič svoj rojstni kraj! Ta dva sta klicala narod naš iz fevdalne tmine na svitel dan kultur-nega življenja. Žal, da tako pozno!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. julija.

— (Spričevalo slovenskim poslancem.) Brez komentara beležimo, kar je pisal „Slovenec“ v sinočni svoji številki: „Dolgo, dolgo smo čakali, pa vendar dočakali smo, da so padle tudi največjim optimistom in rojenim posredovalcem luskiné raz očij. Tudi ti sedaj sprevidijo, da je delala vlada na vse kriplje na to, da bi celjska nižja gimnazija začela hirati, in da bi konečno popolnoma poginila. „Stvar (slov. celjsko gimnazijo) hočejo uničiti,“ tako se glasi brzovjavka veljavnega slovenskega po-litika iz Gradca. O, da bi bili naši vođe in mero-dajni krogi vendar to že prej sprevideli, nikdar bi ne bilo prišlo tako daleč! Zibali so se v optimizmu, verovali tolažilnim besedam g. ministra Gautscha, v zadnjih mesecih se menda sploh niso več za stvar brigali, ker so mislili, da je vse v najlepšem redu. In vendar se je naš celjski zavod od vlade že od tistega trenutka popolnoma ignoriral, ko je bil kredit odklonjen; že dne 5. januarja je bila osoda tega zavoda določena. Ko bi se bili hoteli naši uplívni možje le malo bri-gati, zvedeli bi bili vse, kako životari ta zavod, ki je od vlade v gmotnem oziru popolnoma zapuščen. Vendar vlada je bila tiha, merodajni krogi so bili menda tudi tihi, in tako so se razvile prve kali hiranja v tem zavodu.“

— (Nepreviden voznik.) Valentin Cirman, mesar v Št. Vidu nad Ljubljano, pripeljal je včeraj popoldne tako naglo in neprevidno po Št. Peterski cesti, da je pri Lavčevi hiši z ojem podrl na tla kuharico Rozalijo Bakšek, katera se je pri padcu telesno poškodovala. Na to vdaril je Cirman po konjih in jo zavil na Roseljevo cesto. Neki nadpo-ročnik je na kolesu dirjal za njim in ga vstavil ter izročil policijskemu stražniku.

— (O stoletnici Vodnikovih „Lublanskih Noviz“.) Ta spis g. Ivana Vrhovnika se dobiva pri g. Ivanu Bonaču. Izvcd stane 1 K. Ves dohodek je gospod pisatelj namenil družbi sv. Cirila in Metoda.

— (Iz Litije) se nam piše: Redko narodno svečanost, spojeno s krasno veselico, imeli smo dne 18. t. m. v Litiji. Izlet, katerega je priredilo vrlo pevsko društvo „Slavec“, ni bil posvečen le zabavi, temveč v prvi vrsti bodrenju naroda. Zadača, katero si stavlja „Slavec“, da obiskuje razne kraje naše mile domovine v svrhu, da se narod budi in navdušuje za narodno delo, in da se pri teh prilikah tudi dejanski kaj stori za blagor naroda, ta zadača je prekrasna in vzorna. Izlet v Litijo in Šmartno je eminentno dokazal važnost, pomenljivost in tudi uspeh te zadače. Delovalo se je navdušeno za to slavnosť. Zlasti so se litijske Slovenke z vso silo goreče svoje narodne ljubezni poprijele dela, ter povzročile, da se je ta svečanost izvršila kar naj-

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
22.	9. zvečer	734.6	17.6	sr. szah.	oblačno	
23.	7. zjutraj	737.0	14.7	brezvetr.	oblačno	0.0
	2. popol.	736.9	21.5	sr. vzhod	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura 18.7°, za 1.2° pod normalom. Zvečer bliskanje.

Dunajska borza

dne 23. julija 1897.

Skupni državni dolg v notah	102	gld.	15	kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	"	25	"
Avstrijska zlata renta	123	"	25	"
Avstrijska kronna renta 4%	101	"	25	"
Ogerska zlata renta 4%	122	"	70	"
Ogerska kronna renta 4%	100	"	10	"
Avstro-ogerske bančne delnice	948	"	—	"
Kreditne delnice	569	"	50	"
London vista	119	"	50	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	"	70	"
90 mark	11	"	73 1/2	"
90 frankov	9	"	52	"
Italijanski bankovci	45	"	45	"
C. kr. cekini	5	"	64	"

Dne 22. julija 1897.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	159	gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	189	"	—	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128	"	50	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	99	"	70	"
Kreditne srečke po 100 gld.	200	"	—	"
Ljubljanske srečke	22	"	25	"
Rudolfove srečke po 10 gld.	25	"	25	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	163	"	90	"
Tramway-društ. volj. 170 gld. a. v.	488	"	—	"
Papirnati rubelj	1	"	26 1/2	"

Pri ugodnem vremenu!

V soboto, dne 24. julija
na čast vsem Anam
v hotelu „Pri slonu“
vojaški koncert.

Po vršetku koncerta

plesni venček.

Začetek ob 8. uri.

Vstopnina 20 kr.

Za prav mnogobrojen obisk prosim z velespoštovanjem

(1078)

Iv. Mayr.

Išče se

(1047-3)

postranski pisarski zaslužek

za nekaj prostih popoldanskih ur. Pisava lepa.
Naslov v upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Teodorja Gunkel-a
cesarja Franc-Jozefa toplice
v Laškem.

(1059-3)

Vročje thérme. Prijetno poletno bivališče. Kopelji v Savinji.
Potresa doslej še ni bilo tam.

Resna ženitna ponudba.

Samostalen trgovec, kateri ima še 2 drugi koncesiji, v dobrih razmerah, star 25 let. želi se poročiti s pošteno gospodičino z 19—25 leti, katera zna poleg slovenskega še nekaj drugih jezikov in ima vsaj 500 gld. premoženja ter je voljna pomagati pri gospodarstvu. Tajnost zagotovljena.

Resne ponudbe s fotografijo se prosim pod **T. S. L. 71**
Ljubljana poste restante. (1074-1)

Prodaja posestev.

V konkurzno maso **Jakoba Jerman-a** spadajoči

hiši v Domžalah:

št. 101 z velikim dvoriščem nasproti železniški postaji in št. 62 z vrtem v sredi trga, obe hiši skoro novi in za vsaki obrt pripravni, ter

dve njivi (stavbeni prostori)

prodajo se takoj pod prav ugodnimi pogoji po oskrbniku konkurzne mase.

Dr. Karol Ahazhizh

advokat v Ljubljani.

(1056-4)

Doering-ovo milo
s sovo.

Od l. 1897

zopet po dodaji dragocenih tvarin
zboljšano, tako da se vsem damam
in materam ne more dosti nujno
priporočiti, naj poskusijo.

Varčno v porabi.
Izborno v kvaliteti.
Povsod se dobi po 30 kr.

(213-9)

V Ljubljani prodajajo na debelo: Avg. Auer, Ant. Krisper, Vaso Petričič.

Generalno zastopstvo: A. Motsch & Co., Dunaj, I., Lungau Nr. 3.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1897.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Proga čez Trbiž.

(962-165)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Solthal v Anasse, Ischi, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezuru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Paris, čez Klein-Reifling v Steyr, Lina, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 6 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Solthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, Lina, Budejovice, Plaznj, Marjine varo, Heba, Francove varo, Karlove varo, Prago, Lipsko. — Ob 11. uri 50 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Solthal, Dunaj. — Ob 4. uri 3 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno čez Solthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezuru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Lina, Budejovice, Plaznj, Marjine varo, Heba, Francove varo, Karlove varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 39 min. popoldne osebni vlak v Lesce-Bled, (le ob nedeljah in praznikih.) — Ob 7. uri 46 min. zvečer osebni vlak v Lesce-Bled.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 18 min. zjutraj mešan vlak. — Ob 12. uri 55 min. popoldne mešan vlak. — Ob 6. uri 80 min. zvečer mešan vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 6. uri 52 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Solnograda, Lina, Steyra, Gmunden, Ischi, Anasse, Genova, Curih, Bregenc, Inomost, Zella ob jezuru, Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 55 min. zjutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 20 min. popoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Plaznja, Budejovice, Solnograda, Lina, Steyra, Paris, Genova, Curih, Bregenc, Inomost, Zella ob jezuru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Lina, Pontabla. — Ob 4. uri 57 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Solthal, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 min. zvečer osebni vlak s Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Plaznja, Budejovice, Lina, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovec, Pontabla. — Ob 10. uri 25 min. zvečer osebni vlak iz Lesce-Bleda (le ob nedeljah in praznikih.)

Proga iz Novoga mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 12 min. zjutraj mešan vlak. — Ob 2. uri 33 min. popoldne mešan vlak. — Ob 8. uri 35 min. zvečer mešan vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 38 min. zjutraj, ob 2. uri 6 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. zvečer, ob 10. uri 35 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 11. uri 8 min. popoldne, ob 6. uri 30 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Razpis službe.

Na gospodinski šoli, ki se sedaj v Ljubljani snuje za malomeščanske in delavske kroge, treba bode v prvi vrsti

voditeljice

ki bode dekleta navajala umno in varčno gospodinjiti, zlasti v kuhinji. Želeti je, da bode dotična voditeljica imela poleg gospodinske tudi več ali manj vzgojevalne izobraženosti. Praktično znanje za takšen pouk pa si pridobi v sličnih šolah, na pr. na Dunaji, kamor jo poprej pošlje društvo „Gospodinska šola“. Dama, ki bi imela veselje, voditi tak zavod (nastop proti koncu tega leta, plača po dogovoru), izvoli staviti svojo pismeno ponudbo, iz katere bode razvidno nje dosedanje izobraževanje ali službovanje, najkasneje do

10. avgusta t. l. pri podpisnem

V Ljubljani, dne 16. julija 1897.

Dr. Danilo Majaron

advokat v Ljubljani.

(1046-2)

Velo-fluid

za ojačenje mišic pri vožnji
na biciklu.

Vsak vozač, ki neče trpeti od umornosti ali krča v nogah, naj rabi „Velo-fluid“, ki ga stori v vožnji vztrajnega.

Dobiva se v Ljubljani pri **M. Leustek-u**,
lekarniku na Resljevi cesti št. 1. (1068-1)

Razglasilo.

Podpisano mestno županstvo naznanja, da se bodo vršili od sedaj naprej v **Novem mestu (Rudolfovem)** na **Dolenjskem** ob vsakem sejmu za govejo živino tudi

konjski sejmi

in sicer:

- 1.) vsak prvi ponedeljek vsakega meseca (ako pade na tak ponedeljek praznik, vrši se sejm prihodnji ponedeljek); torej 12 sejmov; nadalje ob vsakem letnem sejmu, kakor:
- 2.) januarja v torek po sv. Antonu;
- 3.) aprila v torek pred sv. Jurijem;
- 4.) avgusta v torek po sv. Jerneji;
- 5.) oktobra v torek po sv. Lukeži;
- 6.) decembra prvi torek v adventu.

Prvi konjski sejm bode torej dne 2. avgusta 1897

kot prvi ponedeljek meseca avgusta.

Prirejeno je za te sejme vsestransko pripravno in prostorno novo sejnišče tik državne ceste za novomeškim pokopališčem s posebnim hodom in posebnim odhodom, kakor tudi poskuševališčem za konje na sejnišču samem.

Mestno županstvo v Novem mestu

dne 10. julija 1897.

(1034-3)

Župan: **Dr. Schegula.**

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Josip Noll.**

Št. 26.195.

Ustanova.

(1073-1)

Pri podpisnem magistratu izpraznjeno je **jedno mesto Primož Auer-jevih ustanov** v letnem znesku **52 gld. 50 kr.**

Do teh ustanov imajo pravico ubogi otroci ljubljanskih meščanov, pred vsem pa sorodniki ustanovnika in otroci izdelovalcev barok, dokler se sami preživeti ne morejo.

Prošnje za to ustanovno mesto vložiti je do **14. avgusta letos** pri magistratnem vložnem zapisniku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 19. julija 1897.

Št. 459.

Razpis.

M. S. sv.

Razpisuje se v stalno namestitev novo ustanovljeno

mesto tretjega veroučitelja

na javnih mestnih ljudskih šolah v Ljubljani z letno plačo **700 gld.**, stanarino 100 gld. in zakonitimi starostnimi dokladami.

Prošnje je po predpisnem potu vlagati

do dne **6. avgusta 1897**

pri podpisnem okrajnem šolskem oblastvu.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani

(1079-1)

dne 22. julija 1897.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.